

Datum: 2021-09-24
Dnr 3.2-21/0090

Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att

[REDACTED]
[REDACTED] inte gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 17 juni 2021 inkom en anmälan avseende misstänkt bilduplicering i supplemental figure S1 (figur S1), i följande artikel:

[REDACTED] BACH1
Stabilization by Antioxidants Stimulates Lung Cancer Metastasis. Cell. 2019 Jul 11;178(2):330-345.e22.

Anmälaren anför att panel H i figuren (figur S1H) och panel I i figuren (figur S1I) visar samma bild trots att panelerna ska visa olika prover. Enligt anmälaren visar panel I möss som har behandlats med NAC och panel H visar obehandlade kontrollmöss.

Nämnden förstår anmälan som att misstanken rör fabricering eller förfalskning.

Två av författarna till artikeln, [REDACTED] har som svar på att de mottagit informationen om att anmälan mot dem inkommit till nämnden, anfört att det rör sig om en medveten duplicering. Författarna förklarar att panel H (figur S1H) innehåller exempelillustrationer av hur tumörer rankas och att panel I (figur S1I) består av datafigurer som visar effekten av behandlingen på möss. Författarna förklarar vidare att panel H visar exempelbilder från deras egen studie på tumörer med olika histopatologisk grad (adenoma, ADC1, ADC2, ADC3) samt att syftet med bildpanelen endast är att illustrera hur de olika histologiska kriterierna ser ut som användes vid den histopatologiska klassificeringen av tumörmaterialet. Författarna anför vidare att den bild som visar en NAC-behandlad tumör i panel I också användes som exempel på en typisk ADC2-tumör i panel H, eftersom det var den tumör som visade tydligast ADC2-histologi.

Motivering av beslut

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen). Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 § ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning”.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet^{1,2} De redogörs också för i Vetenskapsrådets publikation God forskningssed³. Fabricering beskrivs, enligt förarbetena, ofta som att man hittar på resultat och dokumenterar dem som om de vore riktiga. Med förfalskning avses manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att uppgifter eller resultat ändras, utelämnas eller undanhålls utan att det är motiverat. Slutligen är beskrivningen av plagiering att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁴

Nämnden har granskat figurtexterna och hänvisningarna till figurerna i artikeln. Det framgår att panel I visar effekten av den behandling mössen i studien fått och att panel H visar exempel på hur tumörer har graderats i artikeln. Nämnden finner mot denna bakgrund att den återanvändning av bilder som förekommer mellan panel H och I (i figur S1) inte utgör förfalskning eller fabricering.

Nämnden finner därför att

inte gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning.

¹ Den europeiska kodexen för forskningens integritet. Reviderad utgåva. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2018, kap. 3.1.

² Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

³ God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet; 2017, kap. 8.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av handläggaren Dorota Green.

Thomas Bull
Ordförande

Dorota Green
Handläggare